

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 7P/42/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8823200847
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Melníková
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2023:8823200847.2

Uznesenie

Okresný súd Vranov nad Topľou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletých, mal. F. F., H.. XX.XX.XXXX, toho času bytom pri otcovi, zastúpenej kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, na návrh otca: Š. F.X., H.. XX.XX.XXXX, R. C. C. H. X. XX, XXX XX R., R..Č.. N. XX, X.. R. za účasti matky: A. P., H.. XX.XX.XXXX, R. C. S. XXX, o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

N a r i a d ť u j e toto neodkladné opatrenie:

Súd dočasne zveruje F. F., H.. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti otca Š.R. F., H.. XX.XX.XXXX, R. C. C. H. X. XX, XXX XX R. a to do právoplatného skončenia konania vo veci zmeny úpravy práv a povinností rodičov vedenej na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 7P/44/2023.

Po dobu trvania neodkladného opatrenia sa pozastavuje účinnosť rozsudku Okresného súdu Michalovce sp. zn. 2P/12/2021 zo dňa 25.03.2021 v jeho výroku o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej F., H.. XX.XX.XXXX.

odôvodnenie:

1. Návrhom podaným na tunajší súd dňa 24.04.2023 sa otec domáhal, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým by dočasne zveril mal. F., H.. XX.XX.XXXX (ďalej len Z.. F.) do osobnej starostlivosti matky s tým, že následne opravil návrh tak, že žiadal, aby Z.. F. bola zverená dočasne do osobnej starostlivosti otca. Svoj návrh odôvodnil tým, že: z jeho manželského vzťahu s matkou maloletej pochádzajú 3 deti. Ploletý S. a ploletá K., ktorí žijú s ním v spoločnej domácnosti a maloletá F., ktorá žije so svojou matkou v obci S.. Rozsudkom Okresného súdu Michalovce sp. zn. 2P/12/2021 zo dňa 25.03.2021 bolo ich manželstvo rozvedené. Vo veci úpravy rodičovských práv a povinností bola schválená dohoda rodičov, v zmysle ktorej bola maloletá F. zverená do osobnej starostlivosti matky. Rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 8P/168/2021 zo dňa 26.01.2022 vo veci zmeny úpravy styku otca s maloletou bola schválená dohoda rodičov a bol určený širší a presne vymedzený styk. Dňa 23.04.2023 sa v rodine odohral incident, ktorý riešila policajná hliadka. Z. F. sa v poobedných hodinách vrátila k svojej matke od starých rodičov zo strany matky. Matku prosila, či sa môže stretnúť s otcom. Matka s tým nesúhlasila, maloletej v tom bránila. Maloletá aj napriek zákazu matky sa pokúsila o útek z domu. Počas jej úteku otca telefonicky kontaktovala, informovala ho o situácii doma a prosila ho, či pre ňu čím skôr príde. Podľa slov maloletej ju matka naháňala po obci a následne ju priviedla späť do domu, kde ju mala fyzicky párkrát udrieť po tvári a silno chytiť pod krk, čo ju veľmi dusilo. Na maloletú kričala, hodila ju na zem a nedovolila jej, aby otca kontaktovala. Z obavy o zdravie dcéry kontaktoval políciu, ktorá na miesto bydliska matky a maloletej dorazila v čase okolo 14:00 hod. Do domácnosti maloletej sa dostavil osobne, kde si na žiadosť príslušníka polície maloletej prevzal a odviezol k sebe domov. Správanie matky k maloletej bolo aj v minulosti neadekvátne, maloletej často

nadáva, maloletú viackrát udrela. Maloletá sa matky bojí, nechce sa vrátiť do jej domácnosti, kde sa necíti dobre a bezpečne.

2. Z pripojeného spisu tunajšieho spisu sp. zn. 8P/168/201 vyplýva, že rozsudkom zo dňa 26.01.2022 bola schválená rodičovská dohoda ohľadne úpravy styku otca s Z.. F., ktorým bol zmenený výrok rozsudku Okresného súdu Michalovce č. k.:2P/12/2021 zo dňa 25.03.2021. Podľa rozsudku Okresného súdu Michalovce č. k.:2P/12/2021 - 27 zo dňa 25.03.2021 bolo rozvedené manželstvo rodičov Z.. F. a bola schválená rodičovská dohoda, že Z.. F. sa zveruje do osobnej starostlivosti matky. Okrem toho týmto rozsudkom bolo určené, že mal. K. F., H.. XX.XX.XXXX sa zveruje na čas po rozvode do osobnej starostlivosti otca.

3. Vo veci podaného návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia súd vykonal šetrenie prostredníctvom kolízneho opatrovníka, ktorého súd ustanovil uznesením zo dňa 24.04.2023. Kolízny opatrovník v písomnej správe uviedol, že vo veci Z.. F. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny vedie spisovú dokumentáciu od januára 2022 z dôvodu ustanovenia za kolízneho opatrovníka pre mal. dieťa vo veci úpravy styku. V mesiaci máj 2022 na podnet otca boli prešetrené rodinné, bytové a sociálne pomery v domácnosti matky a maloletej. Boli vyžiadané správy zo školského zariadenia a pediatra, nakoľko otec vo svojom podnete prejavil nespokojnosť nad nevhodnými bytovými podmienkami matky a jej nedostatočnou úrovňou zabezpečenia ostatnej starostlivosti maloletej. Šetrením neboli zistené žiadne nedostatky. Dňa 24.04.2023 otec kontaktoval úrad práce, kde ho informoval o udalosti, ktorá nastala dňa 23.04.2023. Po realizovaní stretnutia u starých rodičov zo strany matky maloletá požiadala matku údajne o povolenie ísť k otcovi. Matku to nazlostilo. Maloletej v tom údajne mala zabrániť zamknutím brány do domu. Maloletá aj napriek zákazmu preskočila cez zamknutú bránu a snažila sa utiecť. Z domu si zobrala mobilný telefón, z ktorého mala oznámiť otcovi, čo sa doma deje a prosila ho, aby čím skôr pre ňu prišiel. Kolízny opatrovník uviedol, že túto skutočnosť potvrdila aj Z. F.. Pokúšala sa utiecť z domu k predajni Jednota, kde chcela počkať na svojho otca. Matka ju údajne naháňala s osobou, ktorú nepozná. Následne ju mala silou odvliecť späť do domu, niekoľkokrát ju udrela po tvári a po zadku. Maloletá sa pokúšala o útek, matka ju údajne silne chytila za krk, čo ju veľmi dusilo a mala ju hodiť na zem. Medzitým maloletá kontaktovala otca, ktorý následne privolal policajnú hliadku. Otec počkal, kým policajná hliadka preverí situáciu a následne si maloletú prevzal do svojej starostlivosti. Podľa vyjadrenia otca je maloletá v zlom psychickom stave. Všimol si, že maloletá má po krku červené škvrny a po nohách veľké modriny. Uvedené si otec odfotil do telefónu a poskytol k nahliadnutiu. Od tohto času je maloletá u svojho otca v R. H. B. V.. N. XX. Na tejto adrese žije otec v rodinnom dome spoločne s priateľkou, plnoletými deťmi a súrodencami Z. F.. Z. F. v rámci stretnutia niekoľkokrát uviedla, že sa k matke vrátiť nechce. Matky sa bojí, pretože sa k nej nepekne správa, kričí na ňu, a aj ju niekoľkokrát udrela. Praje si žiť so svojim otcom a súrodencami, kde sa cíti dobre. Otec preto podal návrh na zmenu úpravy rodičovských práv a povinností. Potvrdil, že to nebola jednorazová záležitosť v rodine, podobné situácie kedy sa matka k maloletej nevhodne správala, boli aj v minulosti. Pri matke podľa neho nie je v bezpečí. Úrad práce telefonicky kontaktovala dňa 25.04.2023 aj matka maloletej, ktorá uviedla, že sa nemôže dostaviť na stretnutie s kolíznym opatrovníkom kvôli sľúbenej pracovnej ponuke. Uviedla, že žije s Z.. F. a s partnerom Š. B.. K incidentu zo dňa 23.04.2023 uviedla, že celú situáciu zapríčinil otec maloletej, ktorý maloletú poštvá proti matke. Maloletá je navádzaná zo strany otca. Potvrdila, že nechcela maloletej umožniť stretnutie s otcom. Správanie maloletej bolo neprimerané, bola hysterická a nezvládnuteľná. Keďže sa pokúsila utiecť k otcovi, musela maloletú nasilu a krikom ťahať domov. Maloletej dala facku na líce, ktorú považuje za výchovnú. Dôvodom bolo, že ju maloletá uhryzla do ruky a kopala. Je pravda, že ju držala rukou za krk, aby jej zabránila v úteku. Podľa matky to nebolo silné zovretie. Nikdy predtým maloletej fyzicky neublížila, bola to ojedinelá situácia. S maloletou má pekný vzťah. Matka na otca podala trestné oznámenie pre fyzické napadnutie, ktorého sa mal v minulosti dopustiť spoločne s jej plnoletým synom Patrikom voči nej a jej priateľovi.

4. V opätovnej správe na upresnenie situácie v rodine kolízny opatrovník uviedol, že po opätovnom prešetrení maloletá opätovne opísala celú situáciu a ubezpečila kolízneho opatrovníka, že všetko, čo uviedla je pravda a nič si nevymyslela. So slzami v očiach prosila, že si naozaj veľmi praje ostať bývať so svojim otcom a súrodencami. U otca sa cíti veľmi dobre, je šťastná a spokojná. K matke sa nechce vrátiť, nakoľko sa k nej nesprávne správa, je na ňu zlá a vždy na ňu kričí. Uviedla, že v minulosti ju matka udrela, keď nepočúvala a niekedy údajne aj bezdôvodne. Taktiež bola opätovne kontaktovaná aj matka, ktorá zastáva názor, že maloletá je ovplyvnená svojim otcom. Nesúhlasí, aby bola maloletá dočasne

zverená do starostlivosti otca, pretože s maloletou má dobrý vzťah, nikdy by jej neublížila. Maloletej chcela iba zabrániť v úteku za otcom.

5. Z informácie Okresného riaditeľstva Policajného zboru Vranov nad Topľou, oddelenie Slovenská Kajňa zo dňa 26.04.2023 vyplýva, že dňa 23.04.2023 o 13:41 hod. bola hliadka tamojšieho oddelenia vyslaná z dôvodu oznámenia Š. F., ktorý policajnej hliadke uviedol, že i keď má styk s dcérou určený súdom každý druhý víkend, dcéra mu volala, že sa pohádala so svojou matkou a chce ísť k nemu domov. Na uvedené kontaktoval bývalú manželku, ktorá keďže nedvíhala telefón, chcel vedieť čo sa deje a tak prišiel do obce Poša, aby si zobral Z. F. k sebe, keďže si to priala. K uvedenému matka maloletej uviedla, že dcéra sa rozhodla ísť k otcovi aj napriek tomu, že ju v uvedený víkend nemal mať. Následne matka súhlasila, aby Z. F. išla k otcovi na jednu noc s tým, že ju otec privezie ráno do základnej školy vo Vranove nad Topľou, s čím otec mal. súhlasil. Na mieste nebolo hliadkou zistené žiadne protiprávne konanie.

6. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

7. V zmysle § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Ako vyplýva z § 329 ods. 1 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia účastníkov konania a bez nariadenia pojednávania.

9. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

10. V zmysle § 360 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

11. Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého dočasne pri sebe, maloletého dočasne odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

12. Podľa § 367 ods. 3 CMP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

13. Podľa § 367 ods. 4 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

14. Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností a zároveň zákonných ustanovení dospel súd k záveru, že v danom prípade je dôvod na nariadenie neodkladného opatrenia podľa návrhu otca. Neodkladné opatrenie slúži k bezodkladnej úprave pomerov a je namieste ho použiť tam, kde sa vyžaduje okamžitý zásah súdu. Ide o dočasnú úpravu.

15. Súd môže o nariadení neodkladného opatrenia rozhodnúť len na základe osvedčenia tvrdených skutočností bez toho, aby musel byť tvrdý nárok nepochybne preukázaný. Súd sa obmedzí len na osvedčenie najzákladnejších skutočností, z ktorých možno vyvodit' nutnosť bezodkladnej úpravy pomerov, pričom tieto musia byť takého charakteru, že ak by k bezodkladnej úprave pomerov nedošlo, mohlo by dôjsť k nezvratiteľnému následku alebo stavu, ktorý by bol zvrátiteľný len s neprímeraným úsilím a nákladmi, resp. len s veľkými ťažkosťami.

16. V konaniach starostlivosti súdu o maloleté deti sú súdy povinné poskytnúť maloletým deťom zvýšenú ochranu, ktorá vyplýva ako z príslušných ustanovení Zákona o rodine, tak aj z príslušných článkov Dohovoru o právach dieťaťa (ďalej len „Dohovor“). V týchto konaniach sa nevyhnutnosť nariadenia neodkladného opatrenia posudzuje vždy z hľadiska záujmu maloletého dieťaťa, ktorý je prioritný. Pre posúdenie najlepšieho záujmu dieťaťa je potrebné vychádzať z práv dieťaťa zakotvených predovšetkým v Dohovore o právach dieťaťa. Článok 3 odsek 1 Dohovoru o právach dieťaťa zaručuje dieťaťu právo na posúdenie jeho najlepších záujmov a ich prvoradé

zohľadnenie pri akýchkoľvek krokoch alebo rozhodnutiach, ktoré sa ho týkajú, tak vo verejnej, ako aj v súkromnej sfére.

17. Podľa článku 5 písm. b) zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZR“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava.

18. Podľa článku 5 písm. e) ZR, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou.

19. Súd sa stotožnil so skutkovými dôvodmi návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Mal zato, že v danom prípade je potrebné dočasne upraviť pomery účastníkov konania. Pôvodne rodičovské práva a povinnosti k Z.. F. boli upravené rozsudkom Okresného súdu Michalovce a to tak, že maloletá bola zverená do osobnej starostlivosti matky. Z podaného návrhu a vykonaným šetrením kolízneho opatrovníka je dôvodné podozrenie, že matka voči Z.. F. sa nespráva primeraným spôsobom z dôvodu, že boli predložené kolíznemu opatrovníkovi fotografie o modrinách na tele Z.. F.. Výsluchom Z.. F. prostredníctvom kolízneho opatrovníka bolo zistené, že údajne matka Z.. F. udrela nie len v čase, keď neposlúchala, ale niekedy to bolo aj bezdôvodne. Z.. F. opakovaným vyjadrením a aj prejavom plaču prejavila záujem byť v starostlivosti otca.

20. Nariadenie neodkladného opatrenia je podľa zákonných predpokladov prípustné a opodstatnené vtedy, ak sa tvrdí a osvedčí, že sú tu právne vzťahy, že tieto právne vzťahy vyžadujú dočasnú úpravu, že táto dočasná úprava je potrebná, že sa v právnych vzťahoch medzi účastníkmi nevytvorí nenávratný stav a že sa neprimeraným spôsobom nezasahuje do právnych vzťahov medzi účastníkmi (účastník nie je obmedzený spôsobom neprimeraným povahe veci). Neodkladné opatrenie je rozhodnutie dočasné a neprejudikuje výsledok konania pred súdom. Zmyslom neodkladného opatrenia je teda poskytnúť dočasnú ochranu účastníkovi a zabrániť zhoršovaniu jeho postavenia.

21. Súd mal za osvedčenú nalievavosť bezodkladnej úpravy pomerov a bezprostrednú ujmu hroziacu maloletému dieťaťu odôvodňujúcu okamžitý zásah súdu prostredníctvom nariadenia neodkladného opatrenia v záujme, aby bol zachovaný zdravý a priaznivý vývin maloletého dieťaťa. Matka voči dieťaťu prejavuje neprimerané správanie. Uvedené potvrdila Z.. F., ako aj jej matka. Dieťa necíti bezpečie. Pri posudzovaní záujmu dieťaťa súd zohľadnil aj bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilitu prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava. Súd vychádzal z prešetrenia situácie, ktorú vykonal kolízny opatrovník.

22. Uvedeným neodkladným opatrením sa dieťa zveruje do osobnej starostlivosti otca len dočasne a bude platiť do právoplatnosti rozhodnutia vo veci podaného návrhu na zmenu úpravy práva a povinností, kde bude vykonané dokazovanie a posúdi sa návrh na zmenu osobnej starostlivosti.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).